

Vzdelávanie k ľudským právam na Slovensku a v Nórsku

Analýza fokusových skupín a
rozhovorov

Výskum

01

3 fokusové skupiny so žiakmi 8mych ročníkov na Slovensku

02

3 fokusové skupiny so žiakmi 9 a 10.ročníkov v Nórsku

03

5 rozhovorov so slovenskými učiteľmi

Asociácie s témou ľudských práv

- + Téma slobody – slovenské aj nórske deti (právo byť sám sebou, vyjadrovať svoj názor, právo na vlastnú identitu)
- + Rešpekt k iným a situácia menšín – predovšetkým slovenské deti
- + Sociálne práva a dôstojný život – nórske deti
- + Celkovo je téma ľudských práv ťažká na uchopenie, ale deti v diskusiách dobre rozumeli podstate a mali na ňu jasný názor (práva nesmú byť nikomu upierané)

Spoločenská diskusia o ľudských právach

- + Konsenzus na tom, že spoločenská diskusia je nedostatočná
- + Slovenské deti - ľudí táto téma nezaujíma, nemajú o nej informácie, necítia potrebu hovoriť o právach iných
- + Mnohé témy sú stále tabu, téma je „unášaná“
- + Nórske deti - hovorí sa skôr o porušovaní práv v iných krajinách, chýba im debata o porušovaní práv v Nórsku, ku ktorému stále dochádza

Škola zohráva dôležitú úlohu vo vzdelávaní k ľudským právam

- + Treba sa o týchto témach dozvedieť čím skôr
- + Škola je bezpečné prostredie
- + Učitelia sú tí, ktorí by mali vedieť kvalifikovane o téme hovoriť
- + Rodičia často nevedia, nechcú, nemôžu (niekedy sú zástancami porušovania práv detí)
- + Dôležitosť v škole aj kvôli vzájomnému rešpektu a rozpoznávaniu rozmanitosti

Na Slovenskú sú ľudské práva „predmetovou“ záležitosťou, v Nórsku sú včlenené do mnohých predmetov bez definícií

- + **Slovensko** - občianska náuka a etika, nie sú zakotvené v hodnotách školy, len málo reflektované v iných predmetoch
- + Aj občianska je okrajová záležitosť (počas covidu sa nevyučovala)
- + Vzdelávanie k ľudským právam má obvykle podobu definícií, poučiek, zapisovania poznámok, menej často je realizovaná formou diskusií či iných foriem
- + Deťom chýba priestor a pocit bezpečia hovoriť o citlivých témach

Na Slovenskú sú ľudské práva „predmetovou“ záležitosťou, v Nórsku sú včlenené do mnohých predmetov bez definícií

- + Nórsko - neučia sa poučky, definície
- + Dozvedajú sa o nich v rôznych predmetoch, ale menej formálne (social studies, KRLE)
- + Ľudské práva občas „vyvstanú“ na každom predmete
- + Na rôznych predmetoch píšú eseje, kde si môžu zvoliť aj tému ľudských práv
- + Work week, sustainable development week
- + Potreba citlivej diskusie (zvnútornená citlivosť k témam)

Deti by sa chceli o ľudských právach učiť skôr hrovou a neformálnou formou

- + Učítelia by mali byť citliví a sami prinášať témy - konsenzus oboch krajín (nórske deti, učítelia by mali byť na tebe doby)
- + Obe skupiny detí preferujú interaktívne, neformálne spôsoby výučby k ľudským právam (diskusie, filmy, videá, skupinové aktivity)
- + Pomohlo by „zmeniť prostredie“
- + Mali by sa odrážať v rôznych predmetoch
- + Deti sa chcú učiť príkladmi a praxou (ako ich uplatňovať v každodennom živote)